

၇။ မှီတက်ကိတ်က ခားရခဲတယ်

Dr. အောင်သူ ။ ။ ဆရာတော်များထံပါး
ဆွမ်း၊ အချို့ပွဲတွေ၊ဘော
ဇဉ်တွေကပ်တာမှာ ကပိယတွေက ကျန်းမာရေး
နှင့် ညီညွတ်အောင် ကပ်တတ်ကြပါသလားဘုရား။
ဆရာတော် ။ ။ ခေတ်ပညာတတ်တဲ့
လူငယ်၊ လူကြီး ကပိယ
တွေကတော့ စဉ်းစားတတ်ပါတယ်။ လယ်သမား၊
ယာသမား ကပိယများနှင့် နေရတဲ့အခါမှာတော့
သူတို့အားအစွမ်း ရှိသလောက်ပဲ စဉ်းစား ဆောင်
ရွက်ပေးတယ်။ ဘုန်းကြီးဘက်က ခွင့်လွှတ်
သည်းခံပေးရပါတယ် ဒကာကြီး။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ဘယ်လိုများ ခွင့်လွှတ်
သည်းခံကြရတာပါလဲ
ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ဥပမာနှင့် ပြောပြပါမယ်။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ဥပမာနှင့်ဆိုရင် မှတ်မိ
လွယ်ပါတယ်ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ဥပမာ မဟုတ်တော့ဘူး
မောင်ကျောင်းသား
ဘုန်းကြီးကြံ့ခွဲတာလေးကိုပဲ ပြောပြပါမယ်။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ကိုယ်တွေ့ဆိုင်ရင် ပိုပြီး
မှတ်မိပါတယ်ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ လယ်ဝေးမြို့နယ် သပြေ
ပင် ရန်ကင်းတောရ
မှာနေတုန်းက ကပိယတွေဝေခွဲရခက်တဲ့ အခက်
အခဲတစ်ခုကြုံတယ်။

Dr. အောင်သူ ။ ။ ဘယ်လိုမျိုး အခက်အခဲ
ပါလဲဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ အချို့ပွဲအတွက် မုန့်ကပ်
ဖို့ပြင်နေသခိုက် မြို့က
ဒကာတစ်ယောက်က တောရကျောင်းကို ရောက်
နေတယ်။ သူက ကပိယဘကြီး လွင့်ပစ်လိုက်တဲ့
မုန့်ထုတ်ဘူးခွဲကို ကြည့်ပြီး ‘အဘ-ဒီမုန့်က ရက်
လွန်နေပြီ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကို မကပ်သင့်ဘူး’
လို့ ပြောပြသတဲ့။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ကပိယက ဒါလေးတောင်
မသိဘူးလားဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ မသိရှာဘူး၊ ဒါကြောင့်
မြို့ကရောက်နေတဲ့ ဧည့်
သည်ကို ကပိယဘကြီးက ‘ငါ့တူ - ဘကြီးနား
မလည်ဘူး၊ ရက်လွန်တော့ ဘာလုပ်ရမလဲ’လို့

ဥပါသကာတို့ဖတ်ဖို့ ဝိနည်းသင်ပုန်းကြီးဖတ်စာ (အပိုင်း-၁)

မေးသတဲ့။ ရောက်နေတဲ့ ဧည့်သည်က ‘ရက်
မလွန်ခင် ကပ်စရာကပ်ရမယ်၊ ရက်လွန်သွားရင်
တော့ မစားကောင်းဘူးအဘ’လို့ သင်ပြသတဲ့။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ဒါနဲ့ ကပ္ပိယဘကြီးတို့က
နောက်နေ့တွေ လိုက်နာ
ကြသလားဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ကပ္ပိယဘကြီးက ပြန်
ပြောတယ် ‘သံဃပစ္စည်း

ဖြစ်နေတယ် ဒါကြောင့် ဘကြီး မပစ်ရက်ဘူး
ဆရာတော်စွန့်ရင်တော့ ဘကြီးတို့ကပ္ပိယတွေ
စားကြတယ်။ ငါတူပြောတဲ့ ရက်လွန်ဆိုတဲ့ဟာ
ဘကြီးအသက် ၇၀-ကျော်ပြီ တစ်ခါမှ မကြား
ဖူးဘူး၊ ကြုံလည်းမကြုံဖူးဘူး’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။

Dr. အောင်သူ ။ ။ ကပ္ပိယဘကြီး ဗဟု
သုတ တော်တော်ကို
နည်းပုံရတယ်ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ဟုတ်တယ်။ ‘အဲဒီရက်
လွန်ဆိုတဲ့ဟာကြီးကို

ဘယ်လိုသိနိုင်တုန်း ငါတူပြခဲ့စမ်းပါ’လို့ ပြောသတဲ့။
ဒါနှင့် ဧည့်သည်ကလည်း ရက်စွဲကြည့်တတ်
အောင် သင်ပေးခဲ့တယ်လို့ ဘုန်းကြီးကို နောက်
တစ်နေ့မနက် ဆွမ်းခံသွားရင်း ကပ္ပိယဘကြီးက
လျှောက်တယ်။

Dr. အောင်သူ ။ ။ မှန်ပါဘုရား။
ဆရာတော် ။ ။ နောက်တစ်ပတ် (၁၀)

ရက်လောက်နေတော့
ကိတ်မုန့်ကပ်တာ အနံ့နည်းနည်းရလို့ “ဒကာကြီး
ဒီမုန့်က ရက်လွန်နေပြီ ထင်တယ်နော်”လို့ ကပွိယ
ကြီးကို မေးလိုက်တယ်။ ဒကာကြီး ဖြေတာက
“ဟိုတစ်ပတ်ကမုန့် ရက်လွန်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါက
ရက်မလွန်ပါဘုရား”လို့ အပိုင် လျှောက်တယ်။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ အထုတ်ပေါက်ပြဲသွား
တာ ဖြစ်မယ်ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ဒါနဲ့ မုန့်ထည့်ထားတဲ့
မူလစက္ကူဘူးယူခဲ့ပါဦး
ကြည့်ရအောင်လို့ဆိုတော့ “ဘူးကို တပည့်တော်တို့
အပြန်ပြန် အလှန်လှန် ကြည့်ပြီးပြီ၊ ရွာမုန့်ဆိုင်က
ဝယ်လာတဲ့ ကိတ်မုန့်ပါဘုရား။ ရက်လွန်ရက်
မရှိတာသေချာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကိတ်မုန့်ကို
တစ်လထားလည်းရတယ်ဆိုပြီး မကပ်သေးဘဲ
ကြောင်အိမ်ထဲ သေသေချာချာ သိမ်းထားပြီး
ရက်လွန်ရက်ပါတဲ့ တခြားမုန့်တွေကို အရင်ကပ်
နေတာပါဘုရား”လို့ ကပွိယက ပြည့်ပြည့်စုံစုံ
လျှောက်တယ်။

Dr. အောင်သူ ။ ။ အနံ့ထွက်မှတော့ မှီ
တက်ရောပေါ့ဘုရား။

ဥပါသကာတို့ဖတ်ဖို့ ဝိနည်းသင်ပုန်းကြီးဖတ်စာ (အပိုင်း-၁)

ရွာဆိုင်တွေက သူတို့ပစ္စည်း ရက်လွန်သွားရင်
ရက်စွဲရေးထားတဲ့စာရွက်ကို ခွာပစ်တတ်တယ်။

ဆရာတော် ။ ။ ဒါဆိုရင်လည်း ရက်စွဲ
ပါစရာမလိုတော့ဘူး။

ဒါက မကောင်းတော့ဘူး။ မှီတွေလည်း တက်
နေတယ်၊ လွင့်ပစ်လိုက်ပါလို့ ပြောလိုက်ရတယ်။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ကပွိယဘကြီးက လွင့်
ပစ်လိုက်သလားဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ အဲဒါမပစ်ဘူး ဆိုတာ
ကို နောက်မှ သိရတယ်
မောင်ကျောင်းသားရေ။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ဘယ်လိုလုပ်လိုက်ကြ
သလဲဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ တစ်ယောက်ကို ပြော
သတဲ့ ‘ဘုန်းကြီးက

ကိတ်မုန့် ချဉ်စော်နံ့လို့တဲ့ ငါ့ကိုလွင့်ပစ်ခိုင်းတယ်။
ဘယ်ပစ်ရက်မလဲကွာ ပါကင်ဘူးက အသစ်ဆက်

ဆက်ကြီး ရှိသေးတာ။ မှီက နည်းနည်းလေး
တက်တာလေ၊ ချဉ်စော်နံ့ရုံလေးနံ့တာပါကွာ။

မှီတက်ကိတ်က စားရခဲလို့ နောက်နေ့မနက်
ငါတို့ ကပွိယတွေ အရုဏ်စာ စားလိုက်ကြတာ

ကုန်ပါရောဗျာ’ တဲ့ ဒကာကြီး။

Dr. အောင်သူ ။ ။ အော် - ဒုက္ခပါပဲ၊
နှလုံးသားဖြူစင်ကြတဲ့
ကပ္ပိယကြီးတွေမှာ သိသင့်တဲ့ ဗဟုသုတတွေ
ရှိမှဖြစ်တော့မယ်ဘုရား။

၂။ ယာမကာလိကဝတ္ထု

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ မနက်ဖြန်မနက် အရုဏ်
မတက်မချင်း သုံးခွင့်
ရှိတယ်ဆိုတဲ့အရာက မရှင်းသေးပါဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ အကပ်ခံတဲ့ နေ့ရဲ့
အရုဏ်ချိန်ကစပြီး
တော့ မနက်ဖြန်မနက် အရုဏ်မတက်မချင်း
သုံးဆောင်ကောင်းတာကတော့ အပ်စပ်တဲ့ ဖျော်
ရည်တွေ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကိုတော့ ယာမ
ကာလိကဝတ္ထုလို့ ခေါ်ပါတယ်။

Dr. အောင်သူ ။ ။ အပ်စပ်တဲ့ဖျော်ရည်ဆို
တော့ မအပ်စပ်တဲ့ဖျော်
ရည်တွေ ရှိပါသေးသလားဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ မအပ်စပ်တဲ့ ဖျော်ရည်
တွေရှိတယ် ဒကာကြီး။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ ဘုရားတပည့်တော်
ဒါလေးလည်း သိပါရ

ဥပါသကာတို့ဖတ်ဖို့ ဝိနည်းသင်ပုန်းကြီးဖတ်စာ (အပိုင်း-၁)

စေဘုရား။ မအပ်စပ်တာ သိထားတော့ လျှာဒါန်း
တဲ့နေရာ သတိထားနိုင်တာပေါ့ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ကောင်းပါပြီ၊ မအပ်
စပ်တဲ့ဖျော်ရည်ဆိုတာ

ကစပါး (၇)မျိုးကနေ ရတဲ့အရည်၊ အသီးကြီး (၉)
မျိုးကနေရတဲ့အရည်၊ ပဲမျိုးအရည်လို့ခေါ်တဲ့
အသီးအရည်၊ သစ်နွယ်၊ အညွန့်၊ အပွင့် အရည်၊
ဟင်းရွက်ချက်လို့ရတဲ့ အရည်မှန်သမျှဟာ ဖျော်
ရည်လုပ်ဖို့ မအပ်ဘူး။ အသီးကြီး ကိုးမျိုးရှိ
သေးတယ်။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ အဲဒီအသီးကြီး ကိုးမျိုး
လည်းသိချင်ပါသေး
တယ်ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ကောင်းပါပြီ၊ အဲဒါက
တော့ (၁) ထန်းသီး၊

(၂) အုန်းသီး၊ (၃) အိမ်ပိန္နဲသီး၊ (၄) တောင်ပိန္နဲသီး၊
(၅) ဗူးသီး၊ (၆) ဖရုံသီး၊ (၇) သခွားငပြုပ်သီး၊
(၈) သခွားငကြောင်သီး၊ (၉) သခွားငဆစ်သီး၊
အဲဒီအသီးကိုးမျိုးကနေ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရည်တွေ
လည်း မအပ်စပ်ဘူး။

Dr. အောင်သူ ။ ။ အဲဒီ အသီးတွေကနေ
လွတ်ရင် ကျန်တာက
အပ်စပ်ပြီလို့ ယူနိုင်ပြီလားဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ ဟုတ်တယ် ယူနိုင်ပါပြီ။
ပမာဆိုပါစို့ မန်ကျည်း
ဖျော်ရည်၊ ဇီးဖျော်ရည်၊ သံပုရာရည်၊ ရှောက်ရည်၊
လိမ္မော်ရည် စတာတွေကတော့ အပ်စပ်ပါတယ်။
သုံးဆောင်ကောင်းပါတယ်။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ အုန်းနို့၊ ပိန္နဲသီးဖျော်ရည်၊
သခွားသီးဖျော်ရည်
စတာတွေကတော့ ရဟန်းအနေနှင့် ညနေပိုင်း
သုံးဆောင်ဖို့ မသင့်တော်ဘူးဆိုရင် မှန်ပါသလား
ဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ မှန်ပါတယ်၊ မှန်ပါတယ်
မောင်ကျောင်းသား။

M.Sc ကျောင်းသား ။ ။ သင့်လည်းသင့်၊ အပ်
လည်း အပ်စပ်တာကို
တော့အချိန်မရွေး သုံးဆောင်လို့ ရပြီလားဘုရား။

ဆရာတော် ။ ။ မရပါဘူး၊ ရဟန်းက
ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု
သာလျှင် ဖျော်ရည်ကို သုံးဆောင်ကောင်းတယ်
နော်။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု မရှိဘဲနဲ့ သက်သက်
အာဟာရဖြစ်အောင် သုံးဆောင်မိလို့ရှိရင် အပြစ်
ရှိပါတယ်။

ဥပါသကာတို့ဖတ်ဖို့ ဝိနည်းသင်ပုန်းကြီးဖတ်စာ (အပိုင်း-၁)

Dr. အောင်သူ ။ ။ အကပ်ခံ ကောင်းတဲ့
ဖျော်ရည်ကို ဒီကနေ့
အကပ်ခံထားပြီး မနက်ဖြန်မနက် အရုဏ်
မတက်မချင်း သုံးခွင့်ရှိတာလားဘုရား။
ဆရာတော် ။ ။ မှန်ပါတယ်။ ကနေ့
အကပ်ခံထားပြီးရင်
မနက်ဖြန်မနက် အရုဏ်မတက်မချင်း သုံးခွင့်ရှိ
ပါတယ်။ အရုဏ်တက်ပြီးရင်တော့ အာလယပြတ်
စွန့်လိုက်ရပါတယ်။

ကျမ်းညွှန်း

- * ဂေဏိယဇဋိလဝတ္ထု၊ ဘေသဇ္ဇကုန္ဒက၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ။ (နာ-၃၄၄)
- * ဂေဏိယဇဋိလဝတ္ထုကထာ၊ ဘေသဇ္ဇကုန္ဒက၊ ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ။ (နာ-၃၈၃)
- * ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ ဘေသဇ္ဇနဝဂ္ဂ၊ ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ။ (နာ-၉၉)
- * ပဌမပဝါရဏသိက္ခာပဒ၊ ဘောဇနဝဂ္ဂ၊ ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ။ (နာ-၈၈)
- * သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ ဘောဇနဝဂ္ဂ၊ ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ။ (နာ-၁၁၅)